

ZPRAVODAJ

SLOUČENÉ OBCE

ČERNÝ DŮL

VYDÁVÁ OB PŘI MNV

ČÍSLO :

DNE :

2
1945

Motto :

Slavná Rudá armádo, jsme šťastni,
přijmi naše díky.
Už zase smíme žít. Tys nás osvobodila.
Děkujem Ti za Prahu,
za všechna města republiky,
jež se dnes v hlavním městě znovu zrodila.

Maminko, co je to válka?

Je pátý květen 1945. V aule budovy berlínské techniky se schází maršál Rudé armády Žukov, hlavní maršál britského letectva Tedder, velitel amerického dálkového letectva Spaatz a velitel francouzské armády de Lattre de Tassigny, aby přijali od Keitela, Stumpfa a Freidenburka bezpodmínečnou kapitulaci německé nacistickofašistické armády. Kapitulace je podepsána, válka, ta hrozná válka skončila. A přece si ještě žádá své oběti. Zbytky útvarů SS odmítají uznat kapitulaci, kladou nesmyslný odpor, a Praha volá o pomoc. Maršál Koněv dává rozkaz k jejímu osvobození. Dnem i nocí řítí se sovětské tanky směrem na jih. Silnice zatrasené vraky německých aut, strhané mosty, hledání objízdek, boje se zbytky zfanatizovaných útvarů SS. Každý les je pastí, všude plno min. Nezměrná únava vepsána v každé tváři. Vůle je vša silnější, než všechna překážka. Vpřed, jen vpřed, Praha volá. Tam ještě teče krev, umírají lidé. Budova rozhlasu odolává útokům jednotek SS, odolávají i jednotlivé barikády. Osmého května esesáci vnikají na Masarykovo nádraží a střílí každého páteho muže ranou do týla. Čtyři dny napětí a bojů, hrůz, pochyb a nadějí. Je jítro 9. května. Jako blesk se rozlétné po trpící Praze zpráva: „Již jsou tady“. Přišli včas, Prahu zachránili.

Těch třicet let, dělicích nás od doby utichnutí posledních výstřelů pražské operace vítězné Rudé armády zastřešelo v našich myslích do strašlivé nebezpečí hroící našim národům od Hitlerovského Německa. A takové pojmy jako koncentrační tábor, stanné soudy, popravy, pochody smrti, hlad, bída, nezaměstnanost zdají se již neskutečné jako ošklivý sen a každé vyprávění o nich vyvolává v nových generacích pocit, co vlastně to ta válka byla, co to byl fašismus?

Definují-li vědci válku jako „nepřítelství mezi dvěma nebo více státy“ a fašismus jako „teroristickou diktaturu nejreaktějších živlů finančního kapitálu“, pak jsou to jen slova, která nemohou vyvolat skutečnou představu těchto pojmů. Oč lépe to vystihně očitý svědek a účastník války, novinář a spisovatel Konstantin Simonov, jehož zápisky si dovoluji zde citovat. Když navštívil Stalingrad dva měsíce po jeho osvobození, poznamenal si:

...Přistáli jsme na stalingradském letišti a odjeli ve dvou autech na jižní předměstí, do Beketovky. Cesta byla lemována trychtýři a troskami. V zatáčce se náhle první auto zastavilo. Za ním se zastavilo i naše. Vystoupil jsem

a spatřil obraz, jehož smysl jsem zpočátku nechápal. Před námi se objevila jakási jáma nebo velká sněhová rokle s rovným dnem. A na té rovné bílé ploše byly složeny obrovské hranice dříví. Měl jsem dojem, že to je nějaký velký sklad dříví. Teprve o chvíli později jsem pochopil, že tady, na dně jámy, je složeno několik tisíc mrtvol. Byly složeny tak, jak se rovná dříví ve skladu: měly mezi sebou průchody a uličky. Několik set Němců skládalo mrtvé přesně do hranic. Nevím, ale zdálo se mi, že ta podivná přesnost nevyplývala z rozkazu našich lidí, já je aspoň nikde neviděl, ale že vyplývala z vlastní iniciativy Němců, kteří sem mrtvé přivázeli. Dozvěděli jsme se, že sem svázejí a skládají mrtvolu Němců, vyproštěné ze stalingradských trosek, aby pak, až nastane obleva, nebylo město zachváčeno epidemií. ...když jsme zase sedli do auta a jeli dál a vše se z dálky zase změnilo v hranice dříví, musel jsem se neustále ohlížet dozadu a chvěl jsem se. Ještě nikdy jsem neviděl tolik lidí zabitých pohromadě, na jediném místě...

Může někdo lépe vystihnout hrůzu a nesmyslnost války než toto svědectví? A o tom, co je fašismus, můžeme se dozvědět opět ze zápisků K. Simonova:

...Koncem července 1944 bylo osvobozeno polské město — Lublin. Od nově jmenovaného velitele města jsem se dozvěděl, že několik kilometrů od Lublinu je nějaký tajný tábor smrti, o kterém všichni mluví. Jeli jsme tam. Tajný tábor smrti byl známý Majdanek, ve kterém esesáci pobili podle maximálních údajů více jak dva milióny, podle minimálních přes milión lidí. Dostal jsem se tam hned druhý den po jeho osvobození a strávil v něm týden. Pátral jsem po všech podrobnostech, jejichž stopy ještě nevychladly, mluvil jsem s vězni, kteří zůstali naživu i se strážnými, kteří byli zadrženi. Viděl jsem na vlastní oči plynové komory, pece s posledními nespálenými mrtvolami, barák s botami, které zbyly po mrtvých. Rozmlouval jsem s lidmi až dvacet hodin denně a poněkud jsem zvykl, otupěl. Ale první den se mi zdálo, že zešílím. Ve válce jsem se už setkal s mnoha hrůznými skutečnostmi, ale to, co jsem uviděl a uslyšel první den v Majdanku, přesahovalo prostě mé chápání. Viděl jsem to vlastníma očima a slyšel na vlastní uši, a přesto jsem se vzpíral uvěřit, že to všechno je skutečnost. Uvádím několik záznamů z prvního dne: ...Pět žárovišť. Dno celé pokryté rozpadlými obratli a popelem... Barák s botami. Délka — sedmdesát kroků, šířka čtyřicet. Boty až ke stropu. Je tu spousta dětských botiček... „Sypali mrtvé do jámy z aut jako brambory. Z nákladních aut s výklopníky“ ...Hnojili zahrady lidským popelem. Chodili jako cráci a rozsévají z košíku popel. Ostře páchl a byly v něm úlomky kostí. Za deště vždy zrudl.“ ...„Vězenkyně musely užívat prášky AVO a Seletra, které způsobovaly poruchu menstruační, celé tělo se pokrývalo vředy... „Někdy jsme čekaly, až umře sousedka, abychom mohly natáhnout nohy“ ...Od května 1944, poslední dva měsíce, brali do plynových komor jen Židy, ale předtím všechny zesláblé bez výjimky.“

Zapísal jsem si všechno hned první den, ruka jezdila tužkou po papíře, ale rozum se ještě vzpíral uvěřit, že to, co píši je skutečně pravda. Mluví o tom proto, že velmi dobře chápu, jak těžko mohou uvěřit lidé, kteří to nikdy neviděli a jenom o tom četli. Rád bych potvrdil ještě jednu věc: když několik dní po osvobození tábora dala naše velitelství rozkaz provést dva nebo tři tisíce německých zajatých v bojích o Lublin táborem a všemi jeho objekty, aby se sami přesvědčili, co tu dělali esesáci (byl jsem tam a pozoroval tváře vojáků) pochopil jsem, že si do té chvíle nedovedli představit, že by něco takového mohlo existovat. Skutečně to mohu potvrdit o většině vojáků.

Citované svědecké zápisky K. Simonova jsou jistě vzrušující, vyvolávají atmosféru zkázy a hrůzy a přesvědčení, že další válka nemůže a nesmí být. A to, že naše děti současné doby znají válku jen z vyprávění, že se mohou jen ptát co je to válka, je výsledkem důsledné mírové politiky celého tábora socialismu v čele se Sovětským svazem, výsledkem zahraničně politické orientace našeho státu na Sovětský svaz.

J. Novotný, předseda VO KSČ

Richard Uher

Temátce neznámého rudarmejce

Ležíš tu na kabátě
ruce rozpažené
nebe objímá tě

Jsi jenom někdo
jsi číslo z mnoha čísel
uniforma k svému jménu
Jsi jako tříška ledu

Oči — pár studených svíček
Děch srazil se ti do perliček
bez stromů, bez ptačího zpěvu
je ticho pod hladinou víček.

Jen ústa otázku se řeší
uprostřed s přetřesenou
řečí

Zůstaň ještě chvíli na rozpaženém kabátě,
ať svědkem jsi
až na život někdo
zeptá se.

Nad soc. závazky, uzavřenými v naší obci ke 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou

Při sledování čísel a hodnot závazků jednotlivých podniků, organizací Národní fronty i jednotlivých občanů si uvědomujeme, jak převážná většina z nás se snaží přispět svojí prací k rozkvětu naší obce a tím oslavit třicet let svobody.

Ale ať hovoří fakta:

**Krkonošské vápenky Kunčice nad Labem —
lomové hospodářství Černý Důl:**

Uklid prostranství okolo administrativní budovy, dířny a nakládací stanice lanové dráhy — 50 hodin. Sběr železného šrotu 20 tun. Členové kolektivu soutěžícího o titul BSP vyberou kámen potřebný na stavbu nového památníku sovětským vojákům padlým ve 2. světové válce ve Vrchlabí — 20 hodin. Zorganizují tematický zájezd. Zaměstnanci se zúčastní oslav 1. máje, 30. výročí osvobození ČSSR a položení věnců u pomníku na náměstí v Černém Dole. Dle potřeby MNV a možnosti lomového hospodářství bude poskytnut na úpravu obce buldozer a kámen. Poskytne 70 t vápencové frakce č. 4 z Kunčic zdarma. Zajišťuje cement a vápenný hydrát dle objednávky MNV za platné ceny.

Mileta n. p. Hořice — závod 09 Černý Důl:

Uklid prostranství závodu k 1. květnu a vyzdobení areálu závodu 500 hodin. Pomoc při instalaci veřejného osvětlení v nové části obce cca 150 hodin. Zatravnění, popřípadě výsadba okrasných stromů v prostoru nové části obce — 200 hodin. Spolupráce na vybudování nové komunikace v nové části obce — 500 hodin. Zajišťování dopravy na sečivné pro CS.

Péče o prostor nové kotelny, zahrádky před vrátnicí a kolem skladu pohonných hmot. Vybudování v nové části obce hřiště na mini-kopanou a odbíjenou — 500 hodin. Výstavba lyžařského vleku a jeho obsluha — 600 hodin.

**Krkonošské papírny Hostinné —
závod 03 Čistá v Krkonoších:**

Úprava prostranství okolo podniku (likvidace boudy po síranu, prostor po letní sušárně, dvůr u rozvodny, parčík u kotelny) — 300 hodin. Vybudování skládky šrotu a skládky odpadu — 100 hodin. Oprava omítky a nástřik budovy, nátěr podjezdu. BSP 1X měsíčně bude bezplatně uklízet závodní koupelnu a WC, prát ručníky pro středisko — 90 hodin. Na úpravě koupaliště — 30 hodin. 1X měsíčně vyměňovat nástěnku. Podle potřeby závodu pracovat i o volných sobotách. Uskutečnění tří kulturních zájezdů.

**Státní statek n. p. Lánov —
hospodářství Čistá v Krkonoších**

Úprava cesty u kravína — upravený stav udržovat. Pomoc při úpravě místní komunikace, a to dopravou materiálu který zajistí MNV Černý Důl. Pásový traktor bude přejíždět po dohodnutých komunikacích. Úprava odvodnění u budov s Erlebacha a Pospíšila bude provedena během roku 1975. Úprava u domků TL 6 bude provedena uživateli.

Při jednáních na schůzích a podobně, bude trvale připomínána otázka úklidu, a to jak u provozních objektů, tak u obytných budov státního statku i vlastních. Podle uzavřené smlouvy se bude v roce 1975 uskutečňovat za úhradu pomoc na výstavbě tělocvičny. Podle možnosti střediska těžké mechanizace bude docházet k pomoci za příslušné úhrady.

Mateřská škola Černý Důl:

Sběr starého papíru — 200 kg. Sběr léčivých bylin 3 kg. Oprava lázního prádla, praní pro panenky — 25 hodin. Úprava školní zahrady a dobudování plotu ve spolupráci s rodiči — 30 hodin. Oprava hraček a zahradního zařízení — průběžně.

Mateřská škola Čistá v Krkonoších:

Zvelebení zahrady a vypěstování základní zeleniny — 80 hodin. Ušití lůžkovin na dětská lehátka — 30 hodin. Zastupování v práci nemocné soudružky. Příprava kulturních pořadů na akce ve vesnici.

Základní devítiletá škola 1.—5. ročník Černý Důl:

Zařízení místnosti pro sledování televize — 20 hodin. Zařízení koutku tradic — 30 hodin. Návěv 4 kulturních vystoupení. Sběr léčivých bylin — 41 kg. Sběr papíru a textilu — 1 000 kg. Příprava dětí ze zdravotnického kroužku k získání odznaku Mladý zdravotník — 10 žáků. Vylepšení květinové výzdoby školních místností a celé budovy — 30 hodin. Péče o hrob sovětského partyzána — 20 hodin. Jarní úklid na náměstí a v okolí školy — 20 hodin. Zajištění besedy s bojovým druhem partyzána pplk. s. Gabodou a uskutečnění branného cvičení na místě, kde partyzán Petr Solomka padl.

Základní devítiletá škola 1.—5. ročník Čistá v Krkonoších:

Na úpravě okolí školních budov a jejich výzdobě odpracovat 100 hodin. Upravit okolí „Lípy svobody“ — 20 hodin. Sběr léčivých bylin — 50 kg. Sběr papíru a kovového šrotu — 4 000 kg. Na budování areálu zdraví odpracovat 100 hodin. Práce na tělocvičně — 150 hodin. Všichni žáci budou soutěžit o Spartakiádní vložku. Připraví 4 kulturní programy.

Zemědělské odborné učiliště ve Fořtě:

Na úpravách okolí školy, internátů a dílen odpracovat 930 hodin. Na zlepšení vzhledu vesnice Fořt a části Čisté odpracovat 350 hodin. Budování koupaliště a tělocvičny — 400 hodin. Při zabezpečení špičkových zemědělských prací na hospodářství Čistá — 240 hodin. Sběr železného šrotu — 80 hodin. Maximální pozornost věnovat šetření pohonných hmot a elektrické energie, především v době špičkové spotřeby. Ve spotřebě pohonných hmot nepřekročit povolený limit. Rádně prováděnou údržbou strojů snížit jejich poruchovost. Zajistit včasné a kvalitní provádění oprav strojů a dbát na jejich maximální hospodárnost.

VO SSM Čistá v Krkonoších:

Na úpravě veřejného prostranství odpracovat 150 hodin. Převzetí patronátu nad PO SSM v našich obcích a uspořádat 5 akcí pro veřejnost. Zajišťovat obměnu propagačních skříněk. V rámci spartakiády uspořádat soutěž o Spartakiádní vložku.

Svaz chovatelů drobného zvířectva Černý Důl:

Na státní nákup odevzdat 30 q sena z pozemku svazu. Uspořádat propagační výstavy drobného zvířectva při oslavách MDD v Čisté a v Černém Dole. V parku na náměstí sklídit trávu. Spolupracovat s pionýrskou organizací v Čisté formou přednášek o chovatelství. Provést brigádu na úpravě obce na požádání MNV tam, kde to bude nejvíce zapotřebí. Spolupracovat s ostatními složkami NF při zajišťování různých akcí.

Horská služba Krkonoše — okrsek Černý Důl:

Odpracovat na výstavbě domu Horské služby 1 125 hod. Uspořádat lyžařské a sáňkařské závody pro žáky MŠ a ZŠ. Účast na zahajovacích oslavách Spartakiády v Praze. Účast na spartakiádním srazu v rámci ÚV HS ČSSR.

TJ Sokol — Černý Důl:

V kci Z odpracovat 100 hodin podle požadavku MNV v Černém Dole. Nejméně 3 členové darují krev během roku 1975. Zřídit přípojku elektrického proudu pro boiler a rozhlásové zařízení. Vybudovat sprchy. Upravit příjezdové cesty. Provést podbití střechy, nátěr oken, dveří, tribunky, laviček, zabudování nových železných branek a úprava hrací plochy — 610 hodin.

Dohlízečský výbor Jednoty Čistá v Krkonoších:

Na zvelebení obce odpracovat 100 hodin. Provádět pravidelně kontroly na našich provozovnách. Zajišťování akcí místního významu za spoluúčasti ostatních složek NF. Ze sdružených prostředků přispět na oslavu MDŽ 200,- Kčs, MDD 200,- Kčs, vánoční besídku 200,- Kčs.

Dohlízečský výbor Jednoty Černý Důl:

Provádět kontroly provozoven Jednoty (2 za měsíc). Na výstavbě nové prodejny odpracovat 50 hodin. Ze sdružených prostředků přispět: MDŽ 200,- Kčs, MDD 200,- Kčs, ZŠ — besídka 100,- Kčs.

Český svaz žen Čistá v Krkonoších:

Každá členka odpracuje na zvelebení svého obydli nejméně 20 hodin. Dle potřeby MNV Černý Důl budeme pomáhat ve dvojicích při zvaní na veřejné schůze MNV a KSC. Odpracovat na úpravě koupaliště 30 hodin. Uskutečnit besedu s příslušníky sovětských vojsk. Soustavná péče bude věnována přestárlým důchodkyním v obci. Na soboty a neděle si budou členky ČSZ brát do svých domovů děti z Dětského domova ve Vrchlabí. Sběr starých textilií — 200,- kg.

Český svaz žen Fořt:

Spolu s ČSCK upravit a osázet stromky parčík v obci a při úpravě knihovny odpracovat 50 hodin.

Český svaz žen Černý Důl:

Spolupracovat se Sborem pro občanské záležitosti nejen při zajišťování vítání dětí do života, ale úžeji při zajišťování výročí narozenin starších občanů. Podle potřeby MNV budeme nápomocny při zajišťování veřejných schůzí a oslav v obci. Zajistit vedoucí pro kroužky PO. Při pečování o pěkný vzhled záhonků na náměstí odpracovat 100 hodin. Sebrat 300 kg odpadových surovin a 10 kg léčiv. Zajistit praní záclon a ručníků pro MŠ. Získat dalších 5 členek.

MO SČSP Černý Důl:

Pečovat o hrob sovětského partyzána a jarní úklid obce — 50 hodin. Uskutečnit 2 besedy o SSSR. Zajistit oslavy Dne osvobození a oslavy VRSR.

Požární sbor Černý Důl:

Údržba zbrojnice a okolí — 45 hodin. Údržba požární techniky a výbroje — 50 hodin.

Požární sbor Čistá v Krkonoších:

Údržba a výstavba zbrojnice — 100 hodin. Údržba požární techniky a výbroje 100 hodin. Stavba tělocvičny — 100 hodin. Převzetí techniky do socialistické péče. Uskutečnit zájezd s mládeží do ZOO.

Mimo závazků závodů, škol a společenských organizací uzavřelo ještě 474 občanů osobní závazky ve výši 14 486 hodin.

Celková hodnota díla by měla dosáhnout 358 000 Kčs. Celobecní závazek je to velmi hodnotný. Hlavní však bude, aby byl beze zbytků splněn. O jeho realizaci budeme ve Zpravodaji přinášet informace.

Redakční rada

Jak to bylo před 30 lety v naší obci

Vypravil jsem se za s. Trojanem z Černého Dolu, který byl prvním zdejším českým osídlencem. Položil jsem mu několik otázek: Odkud jste se do Černého Dolu přistěhoval a z jakého popudu? Jaký dojem na Vás udělal tento kraj a hlavně Vaše nové působiště? Jak se k Vám chovali starousedlíci? Jaké zaměstnání jste si vybral a proč? Jaké změny nastaly od doby Vašeho příchodu po dnešní dobu? Kdybyste se měl rozhodnout dnes, šel byste znovu do Černého Dolu?

A soudruh Trojan se rozhovořil: Přistěhoval jsem se z Hořic, ale pocházím z Lomnice nad Popelkou. Uposlechl jsem výzvy ministerstva pošt a hlásil jsem se na Vrchlabsko. Protože jsem ovládal jízdu na lyžích, byl jsem přidělen na poštovní úřad do Černého Dolu. Zde jsem také 1. 6. 1945 nastoupil. Můj první dojem nebyl nejlepší, hustě osázené náměstí a ne příliš dobře udržované domky na mě působily ponuře. Stejný dojem měla i moje manželka, která se za mnou přistěhovala koncem srpna. Okolí Černého Dolu a hlavně můj budoucí horský úsek se mi zalíbil hned.

Starousedlíci byli přestrašení vesničtí lidé a nechovali se ke mně špatně. Věděli, že za svoji vinu musí nést následky.

Vybral jsem si práci u pošty, protože jsem měl rád volnost a pohyb. Toho jsem za tu dobu působení v horském úseku užil až dost. Vždyť jsem denně obcházel svůj úsek v délce 30 km. V létě pěšky, v zimě na lyžích. Za celou dobu jsem byl jenom jednou nemocen. Mimo své zaměstnání jsem od roku 1947 pracoval v Horské službě.

A co se týká změn, tak to bych musel hovořit příliš dlouho, obych je všechny vyjmenoval. Naše obec je nerosvratelně lepší. Ze zapadlého kouta se stává pěkné rekreační středisko. Je to zásluhou mnoha spoluobčanů, MNV a složek NF, kteří se snaží naši obec zvelebovat.

Bydlím zde rovných třicet let a věřte, nikdy jsem nelitoval toho, že jsem sem přišel. Vychoval jsem tady svoje děti. Mám tady přátele a ten pěkný kout Krkonoš mi přirostl k srdci.

Se s. Trojanem rozprávěl J. Jarý.

Program májových oslav v Černém Dole

30. dubna: Zapálení mírových ohňů v obcích Černý Důl a Čistá, srazy na obvyklých místech v 19 hodin.

1. května: Společná účast pionýrů a jisker i ostatních občanů na oslavě Svátku práce ve Vrchlabí.

Odjezd autobusů bude oznámen místním rozhlasem.

8. května: Slavnostní schůze VO KSČ, MV NF a MNV s vyhodnocením složek NF, škol a aktivních poslanců i členů komisi, která bude doplněna kulturní vložkou žáků ZDŠ Rudník. Začátek v 16.30 hodin v sále kina. 30. výročí osvobození naší vlasti slavnou Sovětskou armádou bude vzpomenuo pietní vzpomínkou u hrobu padlého sovětského partyzána Petra Solomky. Průvod vyjde v 19 hodin od budovy ZDŠ v Černém Dole za doprovodu hudby. Děti si přinesou lampióny. Za příznivých povětrnostních podmínek složí pionýři i jiskry svůj slib.

Vydává OB při MNV Černý Důl jako čtvrtletník. Řídí redakční rada. Odpovědný redaktor Josef Jarý. Uzávěrka příštího čísla je 30. 5. 1975. Příspěvky zasílejte s kopií, psané na stroji s mezerou jednoho řádku. Povoleno ONV Trutnov pod čj. 103/75.